

Nowina

czasopismo północnej części wojew. śląskiego

Przedpłata miesięczna z
dostawą do domu 1,50 zł.

Cena numeru 20 gr

WYCHODZI W KAŻDĄ ŚRODĘ I SOBOTĘ

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Tarnowskie Góry, Rynek 13 — Tel. 1034

REKLAMY:
0,20 zł. za 1 łam. wiersz mm
OGŁOSZENIA
według umowy.

Rok III

Tarnowskie Góry, dnia 14 sierpnia 1932 r.

Nr. 65

Z Kraju i ze Świata.

**Strejkującym górnikom polskim
w Belgii przyznano zasiłki.**

Warszawa. Wskutek interwencji polskiego poselstwa w Brukseli, belgijskie ministerstwo spraw wewnętrznych wydało urzędowi gminnym instrukcje, aby górnikom Polakom, zmuszonym do strejku, wypłaciły zasiłki na równi z górnikami belgijskimi.

Powrót von Moltkego do Warszawy.

Warszawa. Poseł niemiecki w Warszawie von Moltke, bawiący w Niemczech na urlopie, przerwał swój wypoczynek i w przyszłym tygodniu wraca do Warszawy.

**Manewry Reichswehry nad granicą
polską.**

Biuro Wolffa komunikuje, że między 19 a 22 września w okolicy Frankfurtu nad Odrą odbędą się manewry Reichswehry. W manewrach uczestniczyć będą część pierwszej i drugiej dywizji oraz trzecia dywizja konna. Poza tem oprócz okręgu wojskowego odbędą się ćwiczenia terenowe.

W Brazylii wojska rządowe góra.

Główna kwatera wojsk federalnych komunikuje o zwycięstwie nad powstańcami, które zakończyło się wzięciem do niewoli 1400 powstańców pod Ponta Grossa w Kurytybie oraz w pobliżu Capa Bonita.

**Konflikt kłajpedzki przed Trybunałem
Haskim.**

W czwartek o godz. 10 min. 30 rozpoczęło się posiedzenie Międzynarodowego Trybunału Rozjemczego. Na porządku dziennym znajduje się sprawa statutu kłajpedzkiego.

Podróż „Zeppelin” wstrzymana.

Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Warszawie zawiadamia, że odlot sterowca „Zeppelin” do krajów południowej Ameryki, który miał nastąpić w sierpniu br. narazie został wstrzymany.

**Wystawa handlu zamorskiego
w Gdyni.**

W Gdyni rozpoczęto przygotowania do pierwszej polskiej wystawy handlu zamorskiego, która będzie otwarta na wiosnę przyszłego roku.

Flota japońska pod Nankinem.

Jak donoszą z Szanghaju, flota japońska w sile trzech jednostek bojowych, przybyła pod Nankin.

Dymisja rządu chińskiego.

Do Moskwy nadeszła z Nankinu wiadomość, że w związku ze zgłoszeniem dymisji ministra finansów Sunga, cały rząd chiński podał się do dymisji.

W Hiszpanji wybuchła rewolta monarchistyczna. Zamach zbuntowanych oficerów w Madrycie odparty został przez wojska republikańskie. Mnóstwo osób zostało aresztowanych, między innymi ks. Infantado. Liczba osób zabitych dotychczas nie ustalono.

Kradzież W nocy z 23 na 24 czerwca dokonano tajemniczej kradzieży rewolwerów z magazynu starostwa w Będzinie.

W okolicy Aras, Francja, wykopano w ciągu miesiąca lipca 303 pole-

Połop, zaraza i wojna. Wszystkie plagi zwały się na nieszczęsną Mandżurję.

Londyn. O katastrofie powodzi w Mandżurji nadeszły obecnie bliższe szczegóły, które malują straszliwe rozmiary tej katastrofy żywiołowej.

Przed przeszło tygodniem wystąpiła z brzegów jedna z największych rzek na terytorjum Chin, Sungari i zalała olbrzymie tereny, przyczem wszystkie zbiory i nieprzeliczona ilość bydła została zniszczona. Liczbę ofiar w ludziach obliczają na 50,000, liczba ta jednak w rzeczywistości ma być znacznie wyższa. Ilość bezdomnych wynosić ma kilka milionów. Katastrofa nie osiągnęła jeszcze swojego punktu kulminacyjnego.

Wielotysięczne rzesze uchodźców, które zdołały schronić się przed wylewem na wyżej położone okolice, stoją obecnie przed widmem śmierci głodowej, ponieważ wszelka komunikacja i transporty żywności do zalanych terenów zostały odcięte.

Pozatem katastrofę zwiększa jeszcze epidemia cholery, która pochłonięła dotychczas tysiące osób. Katastrofa wylewu dosięgnęła już Charbinu, który częściowo znajduje się pod wodą. Na zalanych ulicach Charbina prąd wody unosi liczne zwłoki ludzi zato-

pionych wylewem, albo zmarłych na choroby zakaźne. W najbliższych godzinach oczekiwane jest zalanie wyżej położonych ulic dzielnicy cudzoziemskiej Charbina.

Żołnierze chińscy i japońscy wspólnie biorą udział w akcji ratunkowej, wszelkie kroki nieprzyjacielskie ustały wobec ogromu katastrofy żywiołowej.

Japońskie samoloty wywiadowcze są w drodze do zagrożonych terenów, gdzie mają zrzucić skrzynie ze środkami żywności i lekarstwami.

Japońska główna kwatera obawia się o los garnizonów japońskich w miejscowościach zalanych przez powódź. Jak słychać, wszystkie materiały wojenne i zapasy żywności uległy zniszczeniu.

Londyn. Roster donosi, że w Mukdenie szaleje ogromny pożar. Według krążących pogłosek ogień podłożyli partyzanci chińscy, przebrani w ubrania cywilne. Ze źródeł chińskich słychać, że czołgi japońskie obsadziły wszystkie strategiczne punkty miasta i powstrzymują napadające ze wszystkich stron oddziały chińskie. Chińczycy obsadzili podobno najważniejsze wzgórza dokoła Mukdena.

Izby rzemieślnicze przeciw importowi wyrobów Baty do Polski.

W związku z krążącymi pogłoskami o zawarciu porozumienia między zrzeszeniem fabryk obuwia mechanicznego, działającym na terenie Rzeczypospolitej, a Bat'a, co do zezwolenia mu na import z Czechosłowacji 600 tysięcy par obuwia rocznie, wzajemnie czego Bat'a zobowiązał się sprzedawać powyżej tej ilości obuwie w swych sklepach zakupywane w fabrykach mechanicznych w Polsce, sprawozdawca Wasz zwrócił się z prośbą o wyjaśnienia do Rady Izb rzemieślniczych. W Radzie Izb rzemieślniczych oświadczone mu, że Rada, uważając umowę tą za wybitnie niekorzystną dla rzemiosła polskiego, kategorycznie przeciwstawia się jej finalizacji.

Rada Izb rzemieślniczych nie miałaby nic przeciwko temu, ażeby Bat'a produkował w swej fabryce w Chełm-

ku pod Krakowem obuwie, które sprzedawane będzie przez sklepy Bat'a w Polsce. Przeciwwstawia się jednak musi kategorycznie importowi 600 tysięcy par z zagranicy wówczas, gdy panuje w takich rozmiarach bezrobocie wśród szweców w Polsce.

Zdaniem Rady Izb rzemieślniczych, niema mowy o tem, ażeby Bat'a w Polsce rozprzedał więcej niż 600 tysięcy par rocznie, albowiem sprzedaż obuwia przez sklepy Bat'a w r. 1931 osiągnęła około 600 tysięcy par.

Do końca roku bieżącego Bat'a, gdyby umowa z zrzeszeniem fabryk mechanicznych doszła do skutku, sprowadziłby ze Złinu około 200 tysięcy par obuwia.

Temu posunięciu najkategoryczniej przeciwstawia się Rada Izb rzemieślniczych, która wszczęła odpowiednie kroki w Min. przemysłu i handlu.

głych żołnierzy, z czego 255 niemieckich. Z cyfry tej zaledwie 40 zdołano zidentyfikować.

W Niemczech leje się dalej bez przerwy krew. Pomimo sądów doraźnych walki nie ustają. W bieżącym tygodniu naliczono dalszych kilkadziesiąt osób zabitych.

Katastrofa kolejowa na Kaukazie

29 zabitych — 69 rannych.

Donoszą tu z Moskwy, że w okolicach Baku wykoleił się moskiewski pociąg pośpieszny. 29 osób straciło w

tej katastrofie życie, 69 już zostało rannych.

G. P. U. aresztowało 3 urzędników kolejowych.

Krwawe rozruchy bezrobotnych w Syrii.

Jak donosi „Times” bezrobotni pracownicy syryjskich przedziałni i tkalni jedwabiu, (których liczba sięga 20,000) wywołali krwawe rozruchy, w czasie których atakowali sklepy, sprzedające jedwabie japońskie.

Policja z trudem przywróciła spokój.

Władze francuskie postanowiły podwyższyć o 100 proc. cło na jedwabie japońskie.

Burmistrz Nowego Jorku przed sądem.

Nowy Jork. Cała Ameryka oczekuje z wielkim napięciem wyniku procesu wytoczonego burmistrzowi nowojorskiemu Walkerowi. Proces rozpoczął się przed sądem w Albany. Walker oskarżony jest — jak wiadomo — o przekupstwo. W czasie jego przybycia do Albany zgotowała mu ludność żywiołową owację. Jego sędzią jest Roosevelt, kandydat demokratyczny na prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Teror szaleje bezkarnie na Śląsku Opolskim.

Opole. Wypadki teroru na Śląsku Niemieckim zdarzają się systematycznie codziennie.

Wczoraj banda hitlerowców napadła na mieszkanie Pieczuchów we wsi Potenta pod Gliwicami i wystrzelała z rewolweru zamordowała jednego z synów, drugiego zaś zranila.

Napadu morderczego dokonali hitlerowcy na Pieczuchów podczas snu. Podejrzewali oni Pieczuchów o komunizm.

Pozatem w ciągu dnia wczorajszego zanotowano w szeregu miejscowości fakty gwałtu na tle politycznym. Prasa niemiecka Śląska Opolskiego zapełnia całe kolumny rejestracją i opisem krwawych wypadków na Śląsku Niemieckim. Bandom hitlerowskim dotąd zbrodnie te uchodzą bezkarnie.

Nowe pogłoski

o rekonstrukcji rządu

Kilka dzienników notuje znów szeregi pogłosek na temat mającej rzekomo nastąpić rekonstrukcji rządu. Uchodzi podobno za rzecz pewną, że min. Piłsudski nie pojedzie na zjazd legionistów do Gdyni. Podobno nie będzie tam również obecny premier Prystor, który jako oficjalnego przedstawiciela rządu wydelegował na ten zjazd ministra poczt i telegrafów Boernera.

Przemówienie na akademii ma wygłosić gen. Rydz-Śmigły. Piłsudski zapowiedział natomiast swój przyjazd na ostatnie dni sierpnia do Warszawy rzekomo celem załatwienia spraw, związanych z resem wojskowym.

Krają jednak pogłoski, że w tym samym czasie nastąpi częściowa rekonstrukcja rządu, która przedewszystkiem obejmie teki ministra skarbu i min. przemysłu i handlu. Ze zmianą na stanowisku ministra sprawiedliwości, gdyż podobno już ułożono, że obejmie tę tekę p. Jan Piłsudski.

W kołach parlamentarnych wysuwają przypuszczenie, że sesja budżetowa będzie zwołana w tym roku, podobnie jak i w zeszłym, już we wrześniu. Rządowi bowiem zależy na szybkim załatwieniu niektórych ustaw podatkowych, a w szczególności na wprowadzeniu nowych opłat na pomoc dla bezrobotnych. Jak wiadomo, od 1 października, rządowa pomoc dla bezrobotnych ma być wznowiona.

Po załatwieniu tych spraw, sesja byłaby odroczone i normalne prace budżetowe rozpoczęłyby się w listopadzie.

Kto otrzyma

przydział robót magistrackich.

Magistrat rozpiął w drodze konkursu roboty ziemne, murarskie, oraz instalacyjne, połączenia kanalizacyjnego przy budynkach miejskich przy ul. Górniczej. Wpłynęły następujące oferty: Stier 5.201,— zł., Król 4.779,— zł., Jastrzębski 4.705,— zł., Marcinkowski 4.688,— zł., Güntzel 4.506,— zł., Kindler 4.273,— zł., Jasiulek 4.208,— zł., Kunert 4.187,— zł., Kulisz 3.987,— zł., Skroch 3.667,— zł. Co do przeprowadzenia zmian kanalizacyjnych przy ul. Sobieskiego nadeszło sześć ofert, z których najniższa opiewa na 2.806,— zł., taksamo przy ul. Starodworcowej, gdzie zachodzi potrzeba reperacji kanalizacji, co do których kosztu wynosi 925,— zł.

Nareszcie.

Droga, prowadząca do Lasowic, a zwłaszcza jej część za mostem kolejowym znajduje się w opłakanym stanie, o czym już kilkakrotnie pisaliśmy. Obecnie należy zauważyć nawożenia materiału kamiennego na tą drogę i spodziewać należy się, że w krótkim już czasie wspomniana droga przyprowadzona zostanie do odpowiedniego stanu.

Wybili okno.

We czwartek 11 bm. w porze nocnej, czy też w godzinach rannych, zostało wybite jedno z bocznych okien wystawowych p. Mitschkowskiego. W tym wypadku nie rozchodzi się przypuszczalnie o włamanie, lecz o wypadek z powodu nieostrożności, a może też wybryk osób pijanych.

Przyjechał na targ i zwarjował.

Niejaki Kosytarski Izidor z Koziłowy, pow. Zawierecki przyjechał w ubiegły czwartek do Tarnowskich Gór z kartoflami i zajął miejsce na placu obok restauracji Wilima. W pewnej chwili zauważył, jak dwóch młodzieńców wszczęło awanturę na targowisku i dotkliwie się pobili. Przypatrując się temu, nagle postradał zmysły. Zaczął krzyczeć i również awanturować, tak, iż zajął się nim policja. Odprowadziwszy go do tut. szpitala powiatowego, tenże przyjęcia umysłowo chorego człowieka odmówił i polecił policji, odstawić nieszczęśliwca do zakładu umysłowo-chorych w Lublińcu. Kosytarski liczy lat 19 i jak siostra jego, która mu towarzyszyła, oświadczyła, wypadek ten u jej brata pojawił się poraz pierwszy.

Na wieczny odpoczynek odprowadzona została w środę rano tragicznie zmarła śp. Marta Sprychowa. Udział publiczności w tym pogrzebie, przeważnie kobiet, był dość liczny. Ostatnie na widok męża zmarłej wypowiedziały pod jego adresem kilka gorzkich słów. Na samem cmentarzu przyszło nawet do incydentu pomiędzy publicznością oraz mężem zmarłej, który nie chciał pozwolić, aby zrozpaczone dzieci wrzuciły do grobu ich matki kilka żywych kwiatków i pomodliły się za nią. Zaznaczamy wyraźnie, iż śp. Sprychowa przed jej śmiercią uczyniła w zupełności zadość obowiązkowi katolika. Pożalowania godne są nieletnie dzieci, które boleśnie odczuwają brak matki. Rozpacz przejęła mimowoli tego, który zauważył dzieci zmarłej w ciężkim smutku pogrążone, kroczące za karawanem, wiozącego zwłoki ich ukochanej śp. matki na miejsce, gdzie ją nigdy już nie zobaczą jedynie w modłach przez Boga dla niej łaski uprosić będą mogły. Niechaj im ojciec wtedy nigdy nie będzie przeszkodą, a przeciwnie do tego im pomoże i nauczy, jak dzieci powinny modlić się za matkę jak i za wszystkich zmarłych.

Z strzelania Bractwa Kurkowego.

W czwartek urządziło miejscowe Bractwo Kurkowe strzelanie pamiątkowe ku czci pierwszego protektora tut. Bractwa Kurkowego śp. księcia Donnersmarcka z Świerklańca (ojca obecnego księcia). Strzelano na odległość 200 metrów z oparciem. Wynik podług najgłębszego strzału jest następujący:

1. br. Borzucki. — 2. br. Winkler. — 3. br. Kampa. Wszyscy trzech otrzymują medal pamiątkowy ks. Donnersmarcka.

Czy nie należałoby zniżyć cenę za prąd elektryczny.

W związku z nadmiernymi cenami prądu elektrycznego w naszym mieście już kilkakrotnie zabieraliśmy głos. Przedewszystkiem rozchodzi się o większe przedsiębiorstwa, które wielką ilość prądu spotrzebują. Przecież nie do pomyślenia jest, aby ten konsument opłacał za energię elektryczną tą samą kwotę jak ten, który zużyje miesięcznie stosunkowo małą ilość prądu. Wszystkie inne miasta idą w tym kierunku większym konsumentom na rękę. Na dowód tego podajemy poniżej wyciąg rachunku miasta Król. Huty, za zużytą energię elektryczną pewnego przedsiębiorcy.

Zużyto kwh	Cena za kwh	Opłata za energię
5990/200	0.24	48.—
300	0.22	66.—
90	0.18	16.20

Wycieczka.

Stowarzyszenie Czeladników Katolickich w mieście urządza w niedzielę dnia 14 bm. wycieczkę wozami do Józefki. Zbiórka o godz. 13 na Nowym Rynku. Członków uprasza się o gremialne wzięcie udziału. Goście mile widziani.

Wzbroniono!

Magistrat wydał obwieszczenie o treści, zabraniającej osobom, cierpiącym na choroby skórne, używania łaźni w Czarnej Hucie. Zarządzenie to jest na miejscu i należy się spodziewać, że odnośne osoby do tego się ściśle zastosują.

Zgłoszenie z Urzędu stanu cywilnego od 5 do 11 sierpnia br.

Urodz. syn: stancer Emil Maniura, tokarz kolejowy Jan Cott, — stolarz Maksymilian Ulf, — czeladnik piekarski Czesław Was. Urodz. córka: kolejarz przodownik ślusarski Wincenty. — malarz Augustyn Smuda. Śluby: kupiec Liber Rozenman - Bajla Zylberberg. — krawiec Aleksander Honkisz - Albina, Ludwina Miklisówna. — urzędnik Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego Jerzy, Józef Gier - Klara, Elżbieta Słodczykówna. — szafner pocztowy Paweł, Rudolf Junger - Helena, Józefa Böhm. Zgon: dziecko Ernest Stiller (9 miesięcy). — Marta Sprychowa, z domu Surma (36 lat i 6 miesięcy), drogerzysta Henryk Janus (19 lat i 4 mies.). — dziecko Czesław Was (5 minut).

Pożyczka rzemieślnicza.

Komisaryczny Sejmik powiatowy w Tarnowskich Górach upoważnił komunalną Kasę Oszczędności Powiatu Tarnogórskiego do zaciągnięcia z Banku Gospodarstwa Krajowego kredytów rzemieślniczych do ogólnej wysokości 100.000 zł.

Obniżka taryf pocztowych.

Minister poczt i telegrafów inż. Boerner podpisał rozporządzenie o obniżeniu opłat za przesyłki druków pocztowych. Na mocy tego rozporządzenia nadawca przeszło 100 egz. druków korzysta z ulgi 40 proc., obecnej taryfy, uzależnionej, jak wiadomo, od wagi druków. Ulga dla nadawcy ponad 500 egz. wynosi 50 proc., a ponad 1000 egz. — 60 procent obecnej taryfy.

Rozporządzenie to przesłane zostało Min. sprawiedliwości, gdzie czeka na podpisanie ministra, poczem będzie niezwłocznie ogłoszone w Dzienniku Ustaw.

Min. poczt. i tel. rozważa też obecnie kwestię obniżenia opłat za listy i karty korespondencyjne. Obecna taryfa uczyniła pocztę polską najdroższą pocztą w Europie i spowodowała znaczny spadek korespondencji. Na sezon wakacyjny oczekiwano wzmoczenia się korespondencji, lecz nadzieje te zawiodły. Jak słychać, Ministerstwo zamierza powrócić do opłat, jakie obowiązywały przed ostatnią podwyżką, a więc do taryfy 25 gr. za list w korespondencji wewnętrznej — zamiejscowej i 15 gr. za karty korespondencyjne.

Projekt rozporządzenia tej taryfy jest obecnie przedmiotem rozważań w Ministerstwie. Decyzji oczekiwać należy wczesną jesienią.

Jak z powyższego wynika, pobiera Magistrat w Król. Hucie tylko 22 gr. za kwh. spotrzebowanego prądu elektrycznego ponad 200 kwh., zaś tylko 18 gr. za 1 kwh. z ponad 300 kwh. zużytego prądu. Posiadamy jeszcze dalsze dowody na to, iż Tarnowskie Góry są jedynym miastem w całym wojew. Śląskiem, które nadmiernie wysoką cenę pobiera za prąd elektryczny. Sprawa obniżenia cen elektryczności weszła obecnie w stadjum ostateczne. Obywatele w Tarnowskich Górach mają nadzieję, iż cena prądu elektrycznego, która jest zbyt wygórowana, zostanie zastosowana do obecnych nowych warunków, a przede wszystkim pójdzie Magistrat na rękę wszystkim większym konsumentom prądu elektrycznego. Rada Miejska winna tą sprawą się zająć na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

Ważne dla rentobiorców Spółki Brackiej.

Inwalidom i wdowom pobierającym rentę z Spółki Brackiej zamieszkałym w Tarnowskich Górach będzie renta za miesiąc sierpień br. tylko wówczas wypłacona o ile przedłożą świadectwo życia wydane przez Magistrat (Biuro Meldunkowe pokój nr. 14).

Wyżej wymienieni zechcą wobec tego przed odbiorem renty zgłosić się do wskazanego biura po odnośne świadectwo.

Wcielanie do szkół podchorążych rezerwy.

Poborowi i ochotnicy z cenzusem zostaną w b. roku wcieleni do szkół podchor. rez. kawalerji, artylerji, łączności, saperów i sanitarnej w dniach 12 i 13 sierpnia br., a do szkoły podchorążych rez. piechoty w Zambrowie i do 30 dywizyjnych szkół podchor. rez. piechoty w dniach 12 i 13 września b. r.

Czas trwania służby czynnej w piechocie 12 miesięcy, a w innych rodzajach broni i służb 13 miesięcy. Ze względu na ogólnie skrócony czasokres służby czynnej dla poborowych i ochotników z cenzusem ulgi z tytułu posiadania II stopnia p. w. nie będą stosowane.

Do szkół podchor. rez. w b. r. będą wcieleni wyłącznie poborowi z cenzusem, posiadający ukończoną szkołę średnią ogólnokształcącą z maturą lub równorzędną szkołą zawodową.

Poborowi, posiadający 6 do 8 klas szkoły średniej ogólnokształcącej lub egzamin specjalny w myśl art. 49 ustawy o powsz. obow. wojsk. do szkół podchor. rez. powołani nie będą i zostaną wcieleni do pułków, jako zwykli poborowi. Prośby takich poborowych o powołanie do szkół podchor. rez. nie będą uwzględnione i pozostaną bez odpowiedzi.

Król cyganów w Tarnowskich Górach.

W środę zawitał do naszego miasta król cyganów Michał Kwiek wraz z jego świtą, która się składa z prokuratora, sędziego, policji i zastępcy. Sam król liczy 52 lata, jest właścicielem fabryki kotlarskiej w Poznaniu, gdzie zatrudnia 550 ludzi, oczywiście wyłącznie tylko cyganów. Poza tem posiada król wspaniałą wilę takzw. „Zbyszka” w Szczyrku. Posiada dwojga dzieci syna i córkę, które poświęcają się obecnie wyższemu studjum. Na króla wybrany został p. Kwiek po zgonie jego ojca, również króla, 25 stycznia 1930 r. w Piastowie pow. Warszawskim. Cel przejazdu króla do Tarnowskich Gór jest, przeprowadzenie rejestracji wszystkich cyganów, znajdujących się w tut. okolicy. Pobyt w tut. miejscowości przewiduje on na jeden miesiąc i zamieszkuje w własnych, wspaniałych namiotach przy ul. Nakielskiej nr. 1. Nie od rzeczy będzie nadmienić, iż w Polsce mamy 14.000 cyganów, którzy zamieszkują przeważnie w Galicji wschodniej. Król cyganów dąży do tego, aby wszyscy cygani się ostatecznie na stałe osiedlili w pewnych okolicach i tem samem dotychczasowa wędrowna ustaność. Obecnie budują własną szkołę w Cieszynie, taksamo w Sosnowcu wię-

szą fabrykę. W Poznaniu posiadają własne więzienie, do którego „pakują” wszystkich tych, którzy dopuszczają się przestępstw w ich obozie. Sąd cyganów karać może aż do 9 dni więzienia i poza tem nakłada wysokie kary pieniężne. Po dokonanej rejestracji udaje się król zagranicę, również w celach spisu jego poddanych.

„Na froncie bez zmian”.

We wtorek 9 bm. z znacznym opóźnieniem rozpoczęło się na boisku sportowym 11 p. p. tak zw. widowisko batalistyczne, mające przedstawić niby protest przeciwko wrogom zakusom Hitlera. Wobec odpowiedniej reklamy, zapomocą olbrzymich afiszów, publiczność dopisała, chociaż więcej takich, którzy z pobliskich pagórków przedstawieniu się bezpłatnie przyglądali. Większa część osób weszła również na boisko bez biletu. Ani jedni ani drudzy wiele z przedstawienia tego nie widzieli, bowiem jeden tylko reflektor, w dodatku bardzo słaby, małe tylko światło rzucał na scenę polową. Samą sztukę p. t.: „Na froncie bez zmian” odegrano nieudolnie i nie wzbudziła też dlatego u widzów żadnego zachwytu. Pewne części programu wywołały nawet ogólny niesmak a na młodzież, która przecież też się licznie przyglądała, pod względem moralnym, niezbyt dodatnio działały. Nic dziwnego, iż w takim wypadku słyszeliśmy często podczas przedstawienia, któremu przewodniczyła jakaś nieznaną pani, głosy oburzenia z pośród publiczności, a szczególnie tej, która przypatrywała się przedstawieniu zdala takzw. na „gape”. Wiele widać z tego, że nie zawsze jest dobrem to, co kobiety robią, a przede wszystkim takie, które nie brały udziału w wojnie, ani też nie mają pojęcia wogóle o zmianach na froncie. Sam fakt protestu przeciwko wrogom zakusom Hitlera, którego w tym wypadku nikt się dopatrzyć nie mógł, byłby na miejscu. Przedewszystkiem tego rodzaju imprezy nie urządza się wtedy za pieniądze, jak to czyniono, gdzie pobierało się od osoby aż 50 gr. do 2,00 zł. za miejsce, w dodatku bez żadnych różnic. Ludność śląska, jeżeli zajdzie potrzeba, jaknajenergiczniej zaprotestuje wobec wszelkiem zakusom hitlerowskim. Uczyni to wtedy chętnie, ale nigdy nie zrobi z tego rodzaju protestów interesu.

PORZĄDEK NABOŻEŃSTW KOŚCIELNYCH

od 15 do 21 sierpnia 1932.

Poniedziałek, 15 bm.: 6,45 Msza św. śpiewana. — 8,30 Za żyjących z Matek Chrześcijańskich. — 10 Za żyjących z Matek Chrześcijańskich (niem.) — 11,30 Cicha msza św. Wtorek, 16 bm.: 6,15 Za jedną zmarłą matkę i dzieci (niem.) — 7,15 W int. Misji Wewnętrznej (niem.) — 10 Śluby za nowożeńców Stochnioł - Jasny. Środa, 17 bm.: 6,15 Za Augusta Kolonki (niem.) — 7,15 Za nowożeńców Psonka - Zuber. Czwartek, 18 bm.: 6,15 Msza św. — 7,15 Msza św. Piątek, 19 bm.: 6,15 Msza św. — 7,15 Za ++ z Matek Chrześcijańskich z kond. Sobota, 20 bm.: 6,15 Msza św. — 7,15 Rocznicza za Albertyny Widera z kond. Niedziela, 21 bm.: 6,45 Parafjalna. — 8,30 Za żyjących z Różańca. — 10 Za żyjących z Różańca (niem.) — 11,30 Za roczne dziecię Helena Pelka.

Delegacja Bractwa Kurkowego

w Tarnowskich Górach

udaje się w dniu dzisiejszym z sztandarem do Konstantynowa pod Łodzią, gdzie bierze udział w uroczystości 110-letniego jubileuszu istnienia tamt. bractwa, połączonego z poświęceniem nowego sztandaru. Uroczystości te odbędą się 14 i 15 bm.

Egzamin czeladniczy

Eryk Antończyk z Tarnowskich Gór złożył przed Izłą Rzemieślniczą egzamin czeladniczy w rzemiośle cukierniczym z wynikiem dobrym. Antończyk jest uczniem konditora p. Kretschmera przy ul. Krakowskiej.

= Z powiatu = Tarnogórskiego

MIASTECKO.

Nominacja.

Wojewoda Śląski zamianował kierownika Urzędu Pocztowo-Telefonicznego p. Franciszka Dragona zastępcą naczelnika Urzędu Okręgowego na okręg Miasteczko.

KOZŁOWA GÓRA.

W ubiegłym tygodniu założono w tej miejscowości kolumnę sanitarną. Na przewodniczącego wybrano p. Broła, na sekretarza p. Czerwińskiego, na skarbnika p. Bienka.

LASOWICE.

W tych dniach zostało wyłożone publicznego wglądu zamknięcie rachunkowe tej gminy za rok obrotowy od 1 kwietnia 1931 r. do 31 marca 1932 r. Zamknięcie to wykazuje w dochodach (bez sum przechodzących i bez salda z ubiegłych lat) kwotę 25,957,83 zł., łącznie zaś z sumą przechodzącą i z saldem z poprzedniego roku 41,897, 31 zł. Wydatki (łącznie z sumami przechodzącymi) zamykają kwotę 35,304,93 zł. tak, że pozostała na koniec roku rachunkowego nadwyżka w kwocie 6,592,38 zł. W porównaniu do roku 1930 dochody gminy zmniejszyły się w roku 1931 o 2,536,33 zł., — rozchody natomiast tylko o 23,48 zł., co tłumaczy się oczywiście obecnym ogólnym kryzysem gospodarczym.

ŚWIERKLANIEC.

W ubiegłą niedzielę w restauracji Jendralskiego podczas zabawy sportowej przyszło do krwawej bójki, mianowicie pobito niejakiego Michalczyka z Orzecha. Ciężko rannego umieszczono w szpitalu ks. Donnersmarcka w Świerklaniecu.

Z okazji 101 rocznicy urodzin ks. Henckel v. Donnersmarka w Świerklaniecu odbyło się 10 bm. wielkie strzelanie o nagrody.

Z Radzionkowa

Stow. Młodzieży Polskiej w Radzionkowie

urządza w niedzielę, dnia 14 bm. o godzinie 1 po poł. zebranie na sali p. Le-tochy. Ze względu na ważne obrady uprasza się o liczny udział członków.

Stow. Mężów Katolickich w Rojcy

odbędzie w niedzielę dnia 14 bm. o godzinie 16 na sali p. Piątka miesięczne zebranie. Liczny udział członków po-żądany z powodu ważnych spraw na porządku dziennym.

Gospodarka gminna w świetle cyfr.

Jak stwierdziła komisja rewizyjna badająca zamknięcie budżetu administracyjnego gminy za rok 1928-29 budżet preliminowany na 253,000 zł. przekroczony został o około 140,000 zł. Nadwyżkę tę spotrzebowano po większej części na reperację dróg, a pokryta została z powiększonych wpływów podatkowych w tym roku. Nadmienić należy, że wydatkowano bez uchwały zarządu gminy kwotę 24,000 zł. co zostało protokolarnie zaznaczono. Również stwierdzono, iż nie przeniesiono na następny rok kwotę 24,000 zł., lecz tylko 8000 zł. Liczby te przemawiają same za „wzorową” gospodarką gminy.

Kto

sprzedaje parcelę budowl.

Kto kupi

na dogodnych warunkach spłaty
rolę?

Dowiedzieć można się w Red. Nowin-

ROJCA.

Nagły zgon.

Dnia 10 bm. zmarł nagle, niespodziewanie w Altheide, p. Reichmann, spedytor kopalni Radzionkowskiej.

Po dłuższych ciężkich cierpieniach zmarł niespodziewanie w dniu 10 sierpnia 1932 r. wieczorem o godz. 10,30 nasz najukochańszy brat, szwagier, wuj i kuzyn

Hans Reichmann

spedytor kopalniany

przeżywszy lat 44
o czem donosi w smutku pogrążona

Rodzina.

Radzionków, Gleiwitz, Neisse, Cotsbus, Breslau.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę dn. 14 sierpnia 1932 r. o godz. 2-giej popoł. z kostnicy izraelskiego cmentarza w Bytomiu

Z Szarleja W. Piekary i okolicy.

Przytrzymanie.

W podejrzeniu o kradzież kilku rowerów w Szarleju i okolicy przytrzymano w dniu 7 bm. w Szarleju Giesę Wilhelma z Wielkich Piekary.

Liczba bezrobotnych rośnie.

Stan liczby bezrobotnych w Szarleju wyniósł 1-go bm. 1,895 osób, z czego przypada 1035 na mężczyzn, a 246 na kobiety.

Mianowanie.

Naczelnik gminy p. Pudlik mianowany został przez Urząd Wojewódzki naczelnikiem okręgowym na obwód Wielkie Piekary i Józefka.

SZARLEJ.

Licytacja w Szarleju.

Dnia 16 sierpnia br. o godz. 11-tej w lokalu p. Kubańskiego przy ul. 3-go Maja odbędzie się sprzedaż licytacyjna niżej wym. ruchomości celem pokrycia zaległości podatkowych: 300 krzesel restauracyjnych, 1 fortepian używany, 15 stołów restauracyjnych, 1 for-

tepian, 50 butelek konjaku, 30 butelek likieru, 10 butelek araku, 15 butelek złotych, 1 gramofon z płytami, 1 zegar stojący, 1 bufet pokojowy z lustrem, 1 stół rozkładany, 12 sztuk krzesel skórami obitych, 1 krzesło (bujak).

I. K. S. Tarn. Góry.

I. K. S. Tarn. Góry wyjeżdża w niedzielę do Rojcy, gdzie będzie brał udział w święcie sportowym tamt. K. S. Strzelec.

Na boisku I. K. S. Tarn. Góry stanie K. S. Śląsk Tarn. Góry — K. S. Ascola Częstochowa.

Świerklaniec. Z okazji 11 rocznicy założenia tutaj K. S. urządzono wielki festyn sportowy, w którym brało udział 8 drużyn. Zawody rozpoczął K. S. Miasteczko — Unja Strzybnica 1:0 (0:0). W dalszym ciągu walczył:

kredens pokojowy, i dywan 3x2, 1 lampę, 1 umywalkę, 2 obrazy krajowe.

SZARLEJ.

Żona Kaszuby.

która przez jej męża została niebezpiecznie brzytwą zraniona, umarła w międzyczasie. Stwierdzono przecięcie tętnicy.

KAMIEN.

Z posiedzenia rady gminnej.

Rada gminna na posiedzeniu w dniu 9 bm. wyraziła swą zgodę na rozwiązanie skombinowanego urzędu okręgowego Kamień w Brzezinach i utworzenie samodzielnego urzędu okręgowego w Kamieniu.

KAMIEN.

Zostawiła dziecko na gminie.

W środę 10 bm. zaprowadziła niejaka Owczarkowa z Kamienia swe dzieci do urzędu gminnego w Kamieniu. Jak sprawdzono, kobieta nie miała żadnych środków do utrzymania. To też jeden z funkcjonariuszów policji p. Buchalik podał jej 5 zł. i kobieta uradowana zabrała swe dzieci z powrotem.

KAMIEN.

W czwartek dnia 11 bm. przy ul. Polnej w Kamieniu rozegrała się krwawa scena na tle zazdrości. Niejaki Kowol od dłuższego czasu ubiegał się o względy mężatki Kaczmarkowej. Na tle tego doszło w ubiegły czwartek do bójki pomiędzy Kowolem i Kaczmarkiem, przyczem Kaczmarek został ranny. Kowolem zajęła się policja.

BRZÓZOWICE.

Z ostatniego posiedzenia rady gminnej.

Na ostatnim posiedzeniu Rady Gminnej uchwaliła rada gminna zniesienie Urzędu Okręgowego w Brzezinach oraz utworzenie Urzędu Okręgowego przy Urzędzie gminnym w Brzozowicach. Sprawę powyższą zlecono załatwić Wydziałowi Powiatowemu.

Odpowiedzi Redakcji.

Krewni pani Sp. Temu aptekarzowi nie wolno było wydać dziecku tej trucizny. Policja winna z tego zrobić użytek.

SPORT.

Śląsk Tarn. Góry — Ruch Radzionków 1:1 (1:1). K. S. Świerklaniec — V. f. B. Beuthen 3:3 (1:1).

W zawodach propagandowych spotkali się: I. K. S. Tarn. Góry — Sportverein Fiedlersglück Beuthen 5:1 (2:1).

W niedzielę dnia 14 bm. otwiera Tarnogórski Związek Ping-Pongowy tegoroczny sezon z następującymi spotkaniami:

Ascola Częstochowa — Reprezentacja mistrz częstoch. Tarn. Góry.

Początek zawodów o godz. 8,30 w sali Hotelu pod Lipami.

Wielka wyprzedaż

Z POWODU PRZEBUDOWY SKŁADU CENY BAJECZNIE NISKIE
PROSZĘ PRZYPATRZEĆ SIĘ OKNOM WYSTAWOWYM.

Th. Böhme nast. Erwin Ochmann Tarn. Góry
KRAKOWSKA 11. Telefon 64.

Fabryka wyrobów cukierniczych i czekoladowych
J. L. Markowicz Tarn. Góry
Tel. 1136.
poleca swe wyroby w dużym wyborze w
pierwszorządnych gatunkach i po cenach
najniższych.

Wielka redukcja cen

za obrazy i oprawę tychże

Alfred Adolph Tarn. Góry Krakowska

Kolejowe przedsiębiorstwo dowozowe — transport
mebli i wydzierżawienie powozów

SMIESZKOŁ FRANCISZEK,
Tarnowskie Góry. Kacziniec 2. Telefon 1023.

*****
* **Polecam ubrania** *
* z pierwszorządnych materj. Bielskich wy- *
* konanie i a, po cenach niższych. *
* FR. Próba, Zakł. kraw. Krakow. 13. *
*****

DOBRZE i TANIO

zak. wędliny, mięso, tłuszcze itp.

w firmie

Kazimierz Brzostowski Tarn. Góry.
Lubliniecka 6. Telef. 1008.

**NIEŚCIE POMOC
NAJBIEDNIEJSZYM.**

ERIKA

PRAWIE ZA CENĘ PODESZWY...

magazyn obuwia

Tarnowskie Góry. Krakowska 25.

Setki par najlepszego obuwia „ERIKA” sprzedajemy za bezcen!

SPIESZCIE.

KORZYSTAJCIE!

Wielka Wyprzedaż sezonowa!

Domu Towar. **H. Mitschkowskiego**

TARNOWSKIE GÓRY, RYNEK.

przynosi wam niebywałe dotąd korzyści.

Proszę przypatrzeć się oknom wystaw. i niskiem cenom!

Dom towarowy

Największy mag. pończoch

A. L. KLIMEK TARN. GÓRY
KRAKOWSKA

ROWERY na raty

DEUTSCH WIKTOR,

Tarnowskie Góry. Piastowska 4.

Hurtownia Piwa Tyskiego

Fabryka Wód mineraln.

J. HIRSCHMANN Tarn. Góry, Kolejowa 10
Telefon 1100

KUŹNIA

miedzi i warsztat instalacyjny

F. Kuhnert, Tarn. Góry, Lubliniecka.

Tanie mydła toaletowe

farby — i artykuły kosmetyczne.

Droger. Centralna

Tarnowskie Góry. Krakowska 1.

Towary kolonialne

hurtownia i detaliczna sprzedaż

C E R E S Tarn. Góry,

Nowy Rynek 1. Tel. 1116

Najtańszem i najdogodniejszym

źródłem zakupu solidnych mebli

jest firma

BRACIA JOJKO w Tarnowskich Górach.
Nowy Rynek 7. Tel. 1007

Pierwszorządny

ZAKŁAD KRAWIECKI

ceny umiarkowane.

Goryczka, Tarn. Góry, Krakowska 4

Beczki od wina

w różnych wielkościach
(dla kapusty i innych celów)

po cenach bardzo dostępnych
do oddania.

Firma H. Sedlaczek Sp. z o.o.

piwnice wina i fabryka wódek gat.
Tarnowskie Góry, ul. Kościelna.

Przedsiębiorstwo budowlane

wykonuje projekty i wszelkie budowle nad-
i podziemne, betonowe i żel-betonowe.

A. Król, architekt i budowniczy Tarnowskie Góry
ul. Bytomska. Telefon 75

BIZJA

Kryzys gospodar.

nie zezwala na dłuższy wyjazd do uzdrowisk położonych w górach itd. Dlatego niechaj każdy spędzi swój

czas wakacyjny w wspaniale położonym

letnisku B I Z J A

gdzie tanim kosztem korzystać może z wszelkich wygod. Pokoje z wykwinntem utrzymaniem. Ciepła i zimna woda bieżąca. Nowoczesny komfort. Dobra kuchnia. Kąpiel słoneczna i wodna.

CENY NISKIE.

Na sezon letni

pelecam po niezmiernie niskich cenach
z mojego bogato zaopatrzonego składu:

MUŚLINY, SHANTUNGI, szt. jedwabie, różne gatunki jedwabii czystych, materiałów wełnianych i bawełnianych,

Konfekcję damską i męską

i dziecienną,

Firanki, chodniki, dywany.
Galanterje, trykotaże i in.

Stały dopływ nowości sezonowych.

K. Kaczmarczyk

Tarnowskie Góry,

ul. Krakowska 5. Telefon 1155

Drogerja „pod Bocianem“

WŁADYSŁAW SZULGIT

Tarn. Góry, ul. Krakowska 17

Telefon 72.

poleca po cenach niskich:

Pokosty — farby — lakiery — pendzle.

Skuteczne środki trujące

na myszy i szczury.

Morteina tępi skutecznie szwabry,

rusy i wszelkie robactwo. — „Mola”

niszczy mole i wszelkie

owady pod gwarancją.

„Wywabi” czyści wszel. plamy.

Handel żelaza i narzędzi

Tarnowskie Góry, ul. Zamkowa 4.
dawniej A. B A U M.

poleca po cenach

umiarkowanych.

Żelaza — Blachy — Stale — Wyroby

żelazne, — Narzędzie, — Maszyny

Armatury.

Wszelkie mat. do budowy i kanalizacji.

SZUMKA

gasi pragnienie
orzeźwia
krzepi

jest Najlepsza!

Hurtown. Towary kolonialne Detalicz.

makę i krupy
dostarcza po cenach konkurencyjnych.

Fa. W. Borzucki.

Tarn. Góry. (pod laubami).

POPIERAJ PRZEMYSŁ POLSKI!

Urząd Skarbowy
w Tarnowskich Górach.

Licytacja przymusowa.

W czwartek dnia 18 sierpnia 1932 o godz. 10-tej odbędzie się w Tarnowskich Górach na Rynku licytacyjna sprzedaż poniżej wyszczególnionych ruchomości:

1 szafa wart. szac. 50 zł.

1 komoda „ 30 zł.

1 regał „ 10 zł.

7 rowerów męskich „ 1,400 zł.

i dnia 11. 8. 32 o godz. 11-tej w spedycji p. Paru-
zela odbędzie się licytacyjna sprzedaż 22 i pół
mtr. różnych desek.

Zajęte ruchomości oglądać można w pół go-
dziny przed licytacją.

Kierownik Urzędu Skarbowego:
Walter.

(Inspektor Skarbowy)